

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЛЬИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олиниш
№ МДР-20
2016 ийн

“Ветеринария”

йўнаниши бўйича олий тълим музассасалари педагог кадрларини
кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш курсининг ўқуваастури

Тошкент – 2016

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ

ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЛЬИМ ВАЗИРЛИГИ

ОЛИЙ ТАЛЬИМ ТИЗИМИ ПЕДАГОГ ВА РАХБАР КАДРЛАРИНИЙ ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРИНГ МАЛАКАСИННИ ОШИРИШИ ТАШКИЛ ЭТИШ ВОШИЛМИЙ - МЕТОДИК МАРКАЗИ

**ТОШКЕНТ ДАВЛАТ АГРАР УНИВЕРСИТЕТИ ХУЗУРИДАГИ
ПЕДАГОГ КАДРЛАРИН ҚАЙТА ТАЙЁРЛАШ ВА УЛАРИНИГ
МАЛАКАСИННИ ОШИРИШ ТАРМОҚ МАРКАЗИ**

*Кайта тайёрланиш ва малака опириши курсининг ўқув дастури Олий ва
урта маҳсус, касб-худар таълимни йўналишилари бўйича ўқув-услубини
бирача шахматлар фракциятими Муоффизаштирувчи кенгашининг
2016 йил 26-мартин — даги — -сонни байоноласи билан
матъкулланган.*

Туузычилар:

“Олий таълиммининг норматив хукукий асослари”
молули: с.ф.д., проф., И.Эрташев, то.ф.н., доц.,
В.Гонилдинев.

“Чиғор таълим технологиялари ва педагогик макорор”
молули: проф. д., Н.А.Муслимон, Ҷ.Ф.Н.,
М.Т.Мирсонева, п.ф.н., доц., М.Усманбаева, А.Исломова.
“Таълим жараёнинда ахборот-коммуникации
технологияларини кўллаш” модули: ф-м.ф.н., доц.,
Х.Холмолов, ф-м.ф.н., доц., Д.Иргашева, кит., укот.,
В.Ҳамидов.

“Амалий хорижий тири” модули: Ўзбекистондан
Британия Кенгашининг стакчи мутахассислари, кит., укот.,
У.Гиссова.

“Тизимли таҳлил ва қарор қабул килиш асослари”
молули: с.ф.д., проф., С.Жўраев, ф.ф.д., проф. Р.Самарор,
п.с.ф.н., Ҳ.М.Алимов.

Махсус фанлар бўйича: Хорижий эксперт проф. Доигхи Чо
(Қашқадарёй Корея) в.ф.н., доцент Д.С.Вахидова, в.ф.н.
Г.А.Менилов, в.ф.н. Р.Ф.Рӯзикулов, в.ф.н. Б.Х.Энгурисев

Такриҷчилар:

в.ф.д. А.Абдулсатторов – Республика ўга ҳавфиююмли
касалниклар избаротиёси бўлим бошлини,
б.ф.н., С.Мавлонов – Республика кишлек ва сув хўжалиги,
вазирлиги чорвачидик ва баникчилик бўйими бошлиги,

Кириш

Дастур Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил
12 июндаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини
қайта тайёрлаш ва малакасинни ошириш тизимини янада тақомиллаштириш
чора-тадбирлари тўғрисида” ги ПФ-4732-соҳ Фармонидаги усту вор
йўналашшар мазмунидан келиб чиқкан холда тузыланган бўлиб, у замонавий
тапаблар асосида қайта тайёрлаш ва малака ошириш жарайдарининг
мазмунини тақомиллаштириш хамда олий таълим муассасалари педагог
кадрларининг қасбий компетентлигини мунтазам ошириб бориши максад
килади.

Дастур мазмунни олий таълим минг норматив-хуқукий асослари ва
конунчилик нормалари, илгор таълим технологиялари ва педагогик макорат,
таълим жараёнларида ахборот-коммуникация технологияларини кўллаш,
амалий хорижий тири, тизимли таҳлил ва қарор қабул килиш асослари, махсус сифати
фанлар негизида илмий ва амалий тадқиқотлар, технологик тараккиёт ва
ўкув жараёнини ташкил этишининг замонавий услублари бўйича сўнги
ютуқлар, педагогонинг қасбий компетентлиги ва креативлиги, глобал
интернет тармоғи, мультимедиа тизимлари ва масофадан ўтиши
усулларини ўзлаштириш бўйича янги билим, кўнингма ва малакаларини
шакллантиришини назардагуттади.

Дастур доирасида бериладиган мавзулар таълим соҳаси бўйича
педагог кадрларни қайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмунни, сифати
ва уларнинг тайёртарлигига кўйиладиган умумий малака таъблари ва ўкув
режалари асосида шакллантирилган бўлиб, бу орқали олий таълим
муассасалари педагог кадрларининг соҳага оид замонавий таълим ва
инновация технологиялари, илгор хорижий таърибапарлардан самарали
фойдаланиш, ахборот-коммуникация технологияларини ўкув жараёнлага
кенг таъбиқ этиш, чет тилларини интенсив ўзлаштириш даражасини
oshiриш хисобига уларнинг қасб махоратини, илмий фаолиятини муғазам
юксалтириш, олий таълим муассасаларida ўкув-тарбия жараёларини
ташкил этиш ва бошкаришни тизимли таҳлил килиш, шунингдек,
педагогик вазиятларда оптималь қарорлар қабул килиш билан болик
ко мплектенцияларга эта бўлишлари таъминланади.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналишининг ўзига хос
хусусларни таъмилиларни таҳлил килиш, шунингдек,
педагогик вазиятларда оптималь қарорлар қабул килиш билан болик
хамда компетенцияларга кўйиладиган таъблар тақомиллаштирилиши
мумкин.

Қайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўкув дастури юйидаги
модуллар мазмунини ўзичига камраб олади:

I. Олий таълим минг норматив хуқукий асослари

I.1. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асрарларида жамият
риво жи ва таълим-тарбия масалалари.

Ўкув дастури Тошкент давлат аттар руниверситети Кенгашининг қарори билан
тасдиқка тавсия килинган (2016 йил _____ даги ____ соли байтоюм)

1.2. Тэллим-тарбия жарайтларини ташкил этишининг кошунчилик нормалари;

II. Илгор тэллим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион тэллим технологиялари ва педагогик компетентлик.

2.2. Кышлоқхўжалик фанларини ўқитишда илгор хорижий тақриబалар.

III. Тэллим жарайёнида ахборот-коммуникацион технологияларини кўйлаш

3.1. Электрон педагогика ва педагогикнинг шахсий, касбий ахборот майдонини лойихага.

3.2. Кышлоқ хўжалик фанларини ўқитишда мультимедиа тизимишари ва масоғавий тэллим методлари.

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишиннинг интенсив усулилари.

V. Тизимили таҳлил ва қарор қабул килиш асо спарি

5.1. Олий тэллим жарайинини бошкаришида тизимиш чиқлини ва қарор қабул килиш технологиялари.

5.2. Кышлоқхўжалигига тизимили таҳлил.

VI. Максус фанлар

6.1. Морфофизиология ва патологиянинг замонавий жонгидаги.

6.2. Юқумсиз касаллияларининг диагностикаси ва олдини усуллари.

6.3. Юқумли ва паразитар касаллияларининг диагностикаси ва олдини опишни замонавий усуллари

VII. Педагогик амалиёт

VIII. Малакавий аттестация

Курснинг мақсади ва вазифалари

Олий тэллим муасасалари педагог кадрларини кайта тайғирлан ва малакасини ошириш курснинг мақсади педагог кадрларини ўқув-тарбиявий жарәсъларни юқсак илмий-методик даражада таъминлаштири учун зарур бўладиган касбий билим, кўникма ва малакаларини мунгоззам янгилаш, малака таъблари, ўкув ректа ва дастурлари асо сида уларининг касбий компетентлиги ва педагогик маҳоратини доимий ривожтанишини таъминлашдан иборат.

Курснинг вазифаларига кўйидагилар кирди:

“Ветеринария” йўналишида педагог кадрларининг касбий билим, кўникма, малакаларини узузу кизз янтилаш ва ривожтаниши;

замонавий таъбларга мосхолда олий тэллимининг сифатини таъминлаш учун зарур бўлган педагогикарнинг касбий компетентлик даражасини ошириш; педагог кадрлар томонидан замонавий ахборот-коммуникация технологиялари ва хорижий тилларни самарали ўзлаштирилишини таъминлаш;

максус фанлар соҳасидаги ўқитишнинг инновацион технологиялари ва илгор хорижий таъбларни ўзлаштириш;

“Ветеринария” йўналишида ўкув жарайинин фан ва ишлаб чиқариш билан самарали интеграцисини таъминлашга каратилган фаолиятни ташкил этиш.

Кўрикунинг тингловчиларининг билим, кўникма ва малакалари хамда компетентлигига тўйинладиган таъблар:

“Олий тэллимининг нормативи хукукий асо спари”, “Илгор тэллим технологиялари ва педагогик махорат”, “Газлим жарайинида ахборот-коммуникация технологияларини кўллаш”, “Амалий хорижий тил”, “Тизимили таҳлил ва қарор қабул килиш асо спари” модуллари бўйича тингловчиларининг билим, кўникма ва малакаларига тўйиладиган таъблапар тегишили тэллим соҳаси бўйича педагог кадрларни кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш мазмунни, сифати ва уларнинг тайёртгарлиги хамда компетентлигига кўйиладиган умумий малака таъблари билан белгиланади. Максус фанлар бўйича тингловчилар кўйидаги янги билим, кўникма, малака хамда компетенцияларга эта бўлишишари таъб этилади:

Тингловчич:

- ветеринария соҳасидаги эришилган янги илмий натижалар, яратилган илмий алабиёлгарни;
- ветеринария ишни режалаштириш, ташкил этиш ва каебга оид хужакатларни ўтири расмийлаштириши;
- гўшт ва гўшт махсулотлари, сут ва сут махсулотлари, ёғ, тухум, асал, балиқ, сабзавот, полиз ва дон махсулотларини ветеринария санитария экспертизасидан ўтказишда замонавий лабораторик диагностика усулаарини;
- хайвонларнинг касаллияларига ташхис кўйиш ва даволашда ишлаптилдиган замонавий асобоб усуналар, реактивлар, даволаш воситалари ва претаргифлардан самарали фойдаланишини;
- хар хил югуслини ва паразитар касалликларни аниқлашда замонавий диагностика усулалари (ПЗР-полимергаза занжарли реакция), (ИФГ-Имуюноферментти таҳлил), реакцияларини, турли хил диагностик воситаларни кўллаш усулаарини билини берак.

Тингловчич:

- хайвонлар ва парандаларнинг касаллияларини олдини олиш чора-табдириларини ўтказишда янги технологиялардан фойдаланиш;

- ветеринария йўналиши фанларини ўқитишида сўнгги йилларда эришилган ютуқлардан фойдаланган холда инновацион технологияларни кўйлаш;
- намунавий биотехнологик жараёнларни ишлаб чиқиш ва уларни кўйлаш;
- илмий-тадқиқот институтлари ва илмий марказларда хайвоналар ва парандапарниң морфофизиологияси, уларнинг юкумли, юкумсиз, инвазион касалликтарини олдини олиш ва даволаш каби *кўникмаларига эта бўлиши* лозим.

Тингловчиз:

- ветеринария соҳасида маъмууд бўлган долзарб амалий масалаларни сишишучун янги технологияларни кўйлаш;
- ветеринария ишни ташкил этишида хаёт фрунзилити хавфсизлиги бўйича муҳахисистарга кўйилалигин талабларни ишиш чиқиш;
- ветеринария тибиинётида сўнти йилларда пайдо бўлган касалликтар ва уларни даволаш;
- ветеринария тибиёти ва жаррохлигидаги замонаний технологияни гардан фойдаланиш;
- ветеринария ва ҷорвачилик соҳасида янги ишлаб чиқалган биопрепаратларни тадқиқ килишида намунавий услубларини, дори ва дори во сизтапарини кўйлаш бўйича *масалаларига эта бўлиши* зарур.

Тингловчи:

- хайвоналаринг касалликларига ташхис кўниш ва даволашда ишлатилидиган асбоб ускунчалар, реактивлар, даволаш во сизтапарни ва препаратордан самарали фойдаланиш;
- ветеринария хисоб-китоби ва хисоботи хужоятиларидан фойдаланган холда туман, шахар, вилоят ёки Республика бўйича хайвоналар хамда паррандаларнинг касалликларига карши курашини;
- ветеринария ва ҷорвачилик соҳасида янги ишлаб чиқалган биопрепаратларни тадқиқ килишида намунавий услубларини, дори ва дори во сизтапарини кўйлаш бўйича *компетенциаларига эта бўлиши лозим*.

Курс хажми:

- Кайта тайёрлаш ва малака ошириш курси 288 соатни ташкил этади. Ўқув юғламаси ҳарғасига 36 соат этиб белтиланган. Кайта тайёрлаш ва малака ошириш йўналиши бўйича тадқим дастурларини тўлил ўзлаштирган ва Аттестацияядан муваффакияти ўтган курс тинчлоғинига ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июндаги ПФ-4732-соҳи Фармони З-илемаси билан тасдиқланган давлат нақунасидағи малака аттестати берилади.

- ветеринария йўналиши бўйича кайта тайёрлаш ва малака ошириш курсининг ўқув модуллари ва уларнинг мазмуни

1. Олий таълимнинг норматив хуқуқий асослари ривожи ва таълим-тарбия мақалалари.

Инсон оғни ва тафаскурининг янгилиниши жамият ривожланishining ўзгарышшар тенденцияси ва истиқболлари. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Озод ва обод Ватан эркин ва фаророн ҳайт пировард максадимиз”, “Юксак маньзвият – енгилмас кўч, “Ўзбекистон мустақилликка эришиш остоасида”, “Мамлакатни модернизация калиш ва иктисолидётимизни бар карор ривожлантариш йўлида”, “Ватанимизнинг босқичма-босқич ва бар карор ривожланишини тавминлаш – бизнинг олий максадимиз”, “Демократик ислоҳоларни янада чу курнашириш ва фуқаролик жамиятини шакллантириш-мамлакатимиз тараккиётининг асосий мезонидир” “Она юртимиз бахти ибобли ва буюқ кенакаги йўлида хизмат килиш – энг олий саодатдир” ва бошқа асрларида жамият ривожи ва тълим-тарбия масалаларининг ёритилиши.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг ўзбекистонни ижтимоий-иктисолий ривожлантиришнинг устувор йўнанишларига бағишланган маъдузларидан тадқим ва кадрлар тайёрлаш тизимини модернизацияш билан болгик вазифаларнинг белтиланиси.

1.2. Таълим-тарбия жараёларини ташкил этишининг конунчиллик нормалари.

Норматив-хуқуқий хужожати ар тушунчаси ва турлари. Норматив-хуқуқий хужожатларни иштаб чиқиш ва амалга киритиш тартиби. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. “Гальим тўғрисида”ги Конун. Кадрлар тайёрлаш миллий дастурининг босқичлари ва асосий йўналишлари.

Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2011 йил 20 майдаги “Олий тадълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва тадбирлари тўғрисида”ги ПК-1533-соҳи Карори, 2012 йил 24 июндаги “Олий малакали илмий ва илмий-педагог кадрлар тайёрлаш ва аттестациядан ўтказиш тизимини янада тақомилаштириш тўғрисида”ги ПФ-4456-соҳи Фармони, 2015 йил 12 июндаги “Олий тадълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада тақомилаштириш чора-тадбирлари тўғрисида”ги ПФ-4732-соҳи Фармони ва бошкапар.

Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 1998 йил 5 январдаги “Узуксиз тадълим тизими учун давлат тадаррүларини иштаб чиқиш ва жорий этиш тўғрисида”ги 5-соҳи Карори, 1998 йил 5 январдаги “Узуксиз тадълим тизими учун давлат тадаррүларини аттестати ва ўкув адабиётлари

былган търмалашни такомиллаштириш түртисида”ги 4-сон Қарори, 2001 йил 16 авгуустдаги “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш түртисида”ги 343-сон Қарори, 2006 йил 10 февралдаги “Олий стандартларни ошириш таънилдиш келиш мөхияти” түртеби түртисида”ги Низомни тасдиқлаш хуусидаги 20-сон Қарори, 2012 йил 26 сентябрдан “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини таъкайта тайёрлаш ва уларнинг мағлакасини ошириш тизимини янада тақомиллаштириш чора-тадбирлари түртисида”ги 278-сонни Қарори, 2015 йил 10 январдан “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш түртисида” 2001 йил 16 авгуустдаги 343-сон қарорига ўзгартирин шаҳсий түртеби кириши хамда” ги 3-сон Қарори, 2015 йил 20 авгуустдаги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва уларнинг малакасини оширишини ташкил этиш чора-тадбирлари түртисида”ги 242-сон қарори ва бошкелар.

Давлат таълим стандартлари, ўкув режалари ва фан дастурлари тушунчаси ва уларга кўйиладиган талаблар. “Олий таълим муассасаларида талабапар билимини назорат келиш ва баҳолашнинг рейтинг тизими түртисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари талабапарининг малакавий амалиёти түртисида”ги Низом. “Ўзбекистон Республикаси олий таълим муассасалари битиручиликтарининг якуний давлат атестацияси түртисида”ги Низом. Олий таълим муассасаларида мустакил таълимни ташкил этиш тартиби түртисида”ги Низом. “Магистратура түртисида”ги Низом. “Очик лекцияларни ташкил этиш ва ўтказиш тартиби түртисида”ги Низом ва бошка мебърий хужжатлар.

II. Илгор таълим технологиялари ва педагогик маҳорат

2.1. Инновацион таълим технологиялари ва педагогик

компетентлик.

Олий таълим тизимини модернизацияларининг устувор ўйналишлари. Инновацион таълим технологияларининг мөхияти, турлари ва назарий аспарни, инновацион жараёнларининг кениш босқичлари. Педагогик технологияларини таснифи, юнуниятлари, тамойиллари ва мезонлари. Тарбия жараёнини технологияштириш аспарни.

Олий таълим муассасаларида ўкув жараёнини ташкил этишининг инновацион шакти, метод ва воқитлари.

Шахста йўнантирилган таълим технологияларининг мазмуни, йўнанишлари. Таълим олувчиликарнинг билиш фоалларини ошириш ва мустакил таълимни ташкил этиш асосидаги инновациоң таълим технологиялари: амалий ўйинлар, муаммоли ўқитиш, интерфаол таълим, инновацияларининг тизими, blended learning (арапашаш кейс стади), инновацияларининг тизими, case study (кейс стади), макофали ўқитиш, махорат дарслари, вебинар, эвристик методлар, кичик гурухтарда жама бўлиб ишлаш, ко мъобгер симуляцияси ва дастурлардан фойдаланиш ва бошк. Замонавий таълимда тьюторлик, супервизорлик ва модераторлик фоалияти. Педагогик фасилитация – таълимда напижавийликни таъминлашдаги мухим омил сифатида. Гапабаплар билимини баҳолашнинг тарбия жараёнини технологияштириш аспарни.

Педагог касбий компетентлитетининг тузилиши ва мазмуми. Педагогнинг психологияк, методик, информацион, креатив, инновацион компетентлитетини мазмун-мозхияти. Педагогик маҳорат аспослари ва тарқабий кисмлари. Ўқитувчанинг инновацион мөхиятини компетентлиги, педагогик жараёнда мулофт устубларини тўғри ташлаш ва улардан самарали фойдаланиш. Педагогик деонтология. Нутқ техникаси ва маданияти. Аудиторияда шахснарро муносабатларни самарали ташкил этиш ва гурухни оптимал бошкариш. Педагогик низоларни самарали хал этиш ўқуллари. Замонавий педагог имиджки хамда ўқитувчининг ўз-ўзини касбий ва шахсий тако милаштириб бориши.

Креативлик – педагогик изодкорликнинг асоси сифатида. Олий таълим педагог кадрларининг креатив потенциали тушунчаси ва мозхияти. Педагогларда креатив компетентларни шакллантиришнинг зарурий шартшаронлари, моделлари. Касбий фоалиятда поэтич-фаол мотивация ва педагог кадрларнинг креатив потенциалини баҳолаш мезонлари. Таълимни ахборотлаштириш шаротида педагог кадрлар креатив имкониятларини баҳолаш мезони.

2.2. Кишлоп хўжалик фанларини ўқитишда илгор хорижий тажрибалир.

Кишлоп хўжалик фанларини ўқитиш жараёнини ташкил этиши ва унинг сифатини таъминлаш борасидаги илгор хорижий тажрибалар, замонавий ёндашувлар. Замонавий таълим ва инновацион технологиялар соҳасидаги илгор хорижий тажриблар: модулли-кредит тизими, blended learning (арапаш ўқитиш), case study (кейс стади), макофали ўқитиш, махорат дарслари, вебинар, эвристик методлар, кичик гурухтарда жама бўлиб ишлаш, ко мъобгер симуляцияси ва дастурлардан фойдаланиш ва бошк. Замонавий таълимда тьюторлик, супервизорлик ва модераторлик фоалияти. Педагогик фасилитация – таълимда напижавийликни таъминлашдаги мухим омил сифатида. Гапабаплар билимини баҳолашнинг тарбия жараёнини технологияштириш аспарни.

III. Таълим жараёнда ахборот-коммуникация технологияларини кўйлаш

3.1. Электрон педагогика аспослари ва педагогик

ахборот майдонини лойихалаш.

Гедагогик жараёнда ахборот-коммуникация ва интерактив технологияларидан фойдаланиш. Таълимий Интернет ресурслари ва улардан ўкув жараёнда фойдаланиш. Интернет тармомининг асосий хизмаллари. Ziyonetuz ва бошха таълим портталари ресурслари билан ишлаш. Интернет тармомидан педагогларнинг талабаларни мулодот мухитида жамоа бўлиб ишлаш шаслари. Блог, форум ва тематик чатларни ташкил этиши усуllibar. Педагогларнинг тармоқлари хамкорлити.

Электрон портфолио тушунчаси, тарқаби, мазмуми ва имкониятлари.

Ахборот технологиялари воситасида педагогининг электрон портфолиосини шаклантариш. Электрон ахборот-тълим мухитида педагогик жарайни дойнханалариди. Мөбоделастури асосида ўкув ресурсларини яратиш.

Педагогик фоалиятда амалий дастурий воситалардан фойдаланиш, амалий дастурий воситалар фоалиятда элекtron дарсликтер, тенажерлар, виртуал лабораторияларда шалгутолттарини яратиш усуллари. Офис дастуларида электрон ўкув-методик материаларни яратиш усуллари (Microsoft Word, Excel, Power Point ва б.). Web 2.0/3.0 технологиялари ва уларнинг ёрдамида электрон дидактик материаларни яратиш ва ўкув-тарбия жарайнида амалий дастурий воситалар фоалиятда амалий дастурий воситалар химоясияни таъминлаш. Аутентификациялаш ёрдамнанда химоялаш.

Педагогик фоалиятда амалий дастурий воситалар химоялаш. Химоялаш таъминлаш. Аутентификациялаш ёрдамнанда химоялаш.

3.2. Кишлоп хўжалик фанларини ўқитиша мультимедиа тизимлари ва ма соғавий таълим методлари.

Мультимедианинг компонентлари. Мультимедианинг бажарилниш шартлари. Мультимедианинг компонентларини солишириш. Сакловин технологиялар. CD-ROM, CD, DVD, HD DVD, Blu-ray. Мультимедиа файл форматлари. Мультимедиа плейерлари. Кишлоп хўжалик фанларини ўқитиша мультимедианинг кўллантиши. Видео конференция. Медиа соҳапари. Ракамили аудио. Аудио файллар. Самлинг методи. Файлларни саклаш усуси. Аудио ва видеони таҳрирлаш. Кишлоп хўжалиги ва таълимга оид мультимедиалии электрон наширлар (ўкув фильмлари, электрон дарсликтер).

Кишлоп хўжалиги электрон таълим ресурслари хакида тушунча. Масофавий ўқитиша мультимедиалии маънба шаклинига келтириш таъминотларидан фойдаланган холда электрон таълим ресурсларини яратиш. Масофалии ўқитишини назарий ва дидактика асо спарии. Масофавий таълимни ташкил килиш усуллари. Масофавий таълим жарайини аманга ошириш босқичлари. Таълимда эркин ва очик кодли дастурий таъминотлар таълими. LMS тизимида ўкув жарайини, жорий, оралик ва якуний назорат турларини ташкиллаштириш. Moodle тизимида ўкув контентларни шаклантариш ва бошкарниш.

Оммавий онлайн очик курслар (Courseware, edX, Khan Academy, MIT Open Course Ware).

IV. Амалий хорижий тил

4.1. Амалий хорижий тилни ўрганишнинг интенсив усуллари.

Хорижий тилни ўқитиши ва ўрганишнинг интенсив усуллари. Тил бўйича Европа стандарти ва унинг талқини. Тил атона (юмуникация) воситаси сифатида ва тилга оид билим ва кўникмаларни шакллантириш усуллари. Тилни ўрганишда муваффакиятта эришиш шарт-шароитлари: касбий

интерактив мулоқот мухити, мулоқот клубларини ташкил этиш, ўзининг тил кўникмалари даражасини баҳолаш ва бошк. Хорижий тилни ўрганишда грамматиканин ахамияти (грамматика ва лексика В1-B2 ордигига). Тил ўрганишда ўқитувчи ва ўрганившилларни роли. Тил ўрганиш учун зарур ўкув аудио, методик ва онлайн ресурслар. Тили ўрганилаётган мамлакат маданиятини билишининг ахамияти. Маданиятлараро комплетенцияси (ўзбек ва хорижий тилда сўзлашувчи халқтар маданияти, урфодатлари, анъаналари хакида чет тилида гапираолиши).

Мулоқот мавзулари: кундалик хәбетга оид (шахсий маъбумот, оила хакида маъбумот, бўш вакти ўқтиши ва хоказо) ижтимоий хা�ёга доир, таълимга ва қасоба йўналтирилган мавзуллар.

Мутахассисликка оид матнларни ўқиш, уларни тушуна олиш, оғзаки баён эта олиш, ўз фани бўйича ўқиш ва жарайинни ташкил этишда соҳага оид хорижий тилдаги атама ардани фойдаланиши.

V. Тизимли таҳлил ва қарор кабул килиши асослари

5.1. Олий таълим жарайинни бошкарниша тизимили таҳлил ва қарор кабул килиш технологиялари.

Тизимли таҳлил тушунчasi. Тизим ва тизимлар назарияси. Тизими методология ва тизими ёндашув. Тизимлар классификацияси. Тизим структураси. Тизимли таҳлилнинг максади ва вазифалари. Тизимли таҳлилдан педагогик фаолиятда фойдаланиш техники. Педагогик тизим ва унинг тузулиши. Педагогик вазиятларнинг тизимили таҳлилни амалга ошириш. Тизимли таҳлилни аманга оширишнинг асосий босқичлари. Тизимли таҳлилни аманга ошириш моделлари. Тизимли таҳлилни аманга ошириш методлари. Тизимли таҳлил натижаларини манба шаклинига келтириш технологияси.

Карор тушунчasi ва унинг асосий вазифалари. Карор турлари ва уни кабул килиш усуллари. Карорларни тайёрлашга кўйиладиган таъблар. Карор вариантларини тайёрлаш технологияси. Карор кабул килиш жараёни ва педагогиг шахси. Карорларни кабул килиш жараёнига таъсир кўрсатуви асосий омиллар. Педагогик жар аённи бошкарлаш карорлар (тезкор, тактик ва б.).

Карор натижаларини бахолашининг эксперти ва прогностик методлари. Карорлар самарадорлигини баҳолаш мезонлари. Кабул килинган карорлар ижроетни таъминлаш механизми.

5.2. Кишлоп хўжалигидаги тизимили таҳлил.

Кишлоп хўжалигидаги тизимили таҳлил тушунчasi ва тамойиллар. Кишлоп хўжалигидаги тизимили таҳлилнинг шаклланиш ва ривожланиш босқичлари. Кишлоп хўжалик тизимининг хусуслиги ва тузиласи. Кишлоп хўжалигидаги тизимили таҳлил методологияси ва тизимили таҳлилнинг йўнанишлари. Тизимили таҳлил ва тизимили ёндашув. Кишлоп хўжалигидага аналитик тадқиқотлар асосида тизимили таҳлилни ташкил этиш. Соҳага аналитик

методлар ёрдамида көрорлар кабул килиш. Тизимли таҳлилда мидорий ва сиғат ёндашуви. Педагогик вазияттарда карор кабул килиш усуллари. Галәбап индивидуал-психологик хамда креатив ри во жианыш дар ажантарининг тизими тахлили.

VII. Махсус фанлар

6.1. Морфофизиология ва патологиянинг замонавий жиҳатлари.

Хозирги кундаги ветеринария заманийни олиб боришида морфофизиология ва патологиянинг замонавий жиҳатлари. Морфология физиология, анатомининг ахамияти ва патологик холаларнинг келиб чиқши. Ҳайвонларни организмидаги морфологик ва патологик ўзгаришларни ўрганишда замонавий воситалардан фойдаланиш. Замонавий ветеринария амалиёти бўйича чет давлатларнинг илгор таърих аларидан кенг фойдаланиш. Кишлеклар хўжалик ҳайвонларида патологик ўзгаришларни олиши ва уларга карб диагностика воситалари ёрдамида тўғри ташхис кўшиш, ҳайвонларни устириш учун сифатли ва туимли озиқларни тайёрлашининг ахамияти. Турли касаликнотар рўй берган вақтда физиологик жараёнлар бузилишини бартарад этишининг замонавий усуларини ўрганиш. Зарар кундагалар ва микроорганизмларнинг ҳайвонларнинг умуумий морфофизиологик хусусларига таъсирини таҳлил килиш. Нанотехнологиялар ёрдамида ҳайвонлар организмидаги юз берадиган ижобий ўзгаришларни хамда бу холаларнинг умуумий маҳсулотларни тасдирига, парранда, аспалари, барик маҳсулотларни етиширишда органик моддалар (оксилар, ётлар, улгеводлар ва нуклеин кислоталар) етиши маслини хамда бунинг тасдирида ҳайвонлар организмидаги юзага келадиган морфофизиологик ўзгаришларни ўрганиш.

6.2. Йоқумсиз касаликларни олиши ва даволашининг замонавий усуллари

Замонавий ветеринария йўналиши ва фанинадаги янги инновацион технологиялар. Ветеринария амалиётида ва талабаларни ўқитишида ташхис кўшиш максадида кўлланиладиган замонавий усуллар ва воситалар. Ветеринария йўналишида юқумсиз касаликнотарни олиш, даволашда кўлланиладиган янги технологиялар. Ҳайвонларнинг юқумсиз касаликнотарни олини олиши ва даволашда хозирти замон экологик муоммоларини ҳал килиш йўллари. Турли ҳил юқумсиз касаликнотарни профилактикаси, диагностикаси ва даволаш ишларидаги фармохнологик, кимиёвий ва биологик препаратлардан фойдаланиш холати ва уларни кўллашнинг самарали усуллари. Ветеринария амалиётида ташхис кўшишида замонавий диагностик препаратлар, воситалар ва ветеринария тиббиётидаган турли хил замонавий реакциялардан ва техник диагностик воситалардан фойдаланиши холатини ўрганиш.

6.3. Йоқумли ва паразитар касаликларнинг диагностикаси ва олдини олишини замонавий усуллари.

Инфекцион ва инвазион касаликнотарнинг диагностикаси ва олдини ўрганиш. Одамлар ва ҳайвонлар учун умумий бўлган ўта ҳаффи ва ютули касаликнотарни көшиш жараёнлари, уларни келиб чиқши ва тарқалишини олдини олиш ва диагностика чора-таъбирларининг ёнг янги во сиялардан фойдаланиш, касаликнотарни инсонларга юқинини профилактика, килишининг замонавий усулларини ўрганиш. Ушбу касаликнотарга диагноз кўшишида чет мамлакатларда кенг кўлланилаётган ПЦР, ИФА реакцияларнинг ахамияти ва уларни кўллашдан келадиган сочиш хамда икодий самара ва ушу во сияларнинг ветеринария амалиётидаги роли ва даволаш самардорлигини оширишдаги ахамияти тўғрисидан тушунчаларга эга бўлиш. Ҳар ҳил зооантропоноз касаликнотарни олдини олиш ва даволашда ривожланган хорижий давлатларнинг самарали янги усулларидан ва жараёни тўғрисидаги мавлумотлардан кенг фойдаланишини амалиётта тадбик этишини шакллантариш.

VIII. Педагогик амалиёти

Кайта тайёрларлаш ва малака ошириш курсатида педагогик амалиёт очик маърузапар ва амалий машгулоллар ўқизиши, ўтилган дарсларнинг муҳокама клиниши ва танқидий таҳлили этишинига асосланган холда амалга оширилади. Педагогик амалиёти кайта тайёрларлаш ва малака ошириш йўналишлари ва муҳтасенсликлиарнинг ўзига хослигидан келиб чиқсан холда олий таълим мустасабарининг тениши профиль кафедраларида ташкил этилади.

Амалий машгулотларни ташкил этиши бўйича курсатма ва тавсиялар

Амалий машгулотларда тингловилар ўкув модуллари доирасидаги ижодий топшириклар, кейслар, ўкув лойиҳалари, технологик жараёнилар билан боғлиқ вазияти масалалар асосида амалий ишларни бажкардилар. Амалий машгулотлар замонавий таълим услублари ва инновацион технологияларга асосланган холда ўқизилиши. Бундан ташкири, мустасабар холда ўкув ва илмий адабийётлардан, электрон ресурслардан, тарқатма материяллардан фойдаланиш тавсия этилади.

Мустакил таълимни ташкил этишининг шакли ва мазмуни

Мустакил таълим тетиши ўкув модули бўйича ишлаб чиқилган топшириклар асосида ташкил этилади ва унинг натижасида тингловилар битирувиши ни тайёрлайди.

Битирув иши табоблари доирасида ҳар бир тингловчи ўзи дарс бераётган фани бўйича электрон ўкув модулларининг тақдимотини тайёрлайди.

Электрон ўкув модуларининг тақдимоти кўйидаги таркибий кисмлардан иборат бўлади:

- мавзулар бўйича тақдимотлар;
- бошқа материаллар (фанини ўзлаштиришга ёрдам берувчи кўшимча материаллар; электрон таълим ресурслари, мавзуза матнин, гlosсарий, теср, про словорд ва боск.)

Электрон ўкув модуларини тайёрлашда кўйидатиларга алоҳоҳда эътибор бўрилади:

- тавсия килинганд аданбийётларни ўрганиш ва таҳлил этиш;
- соҳа тараққиётининг устивор йўнанишлари ва вазифаларини ёритиш;
- мутахассислик фанларидаги инновациялардан хамда илгор хорижий таърибадардан фойдаланиш.

Цуунингдек, мустакил таълим жараёнида тингловчи қасбий фаолияти нарижаларини ва таъабалар учун яратилган ўчув-методик ресурсларини “Электрон портфолио” тизимига киритиб бориши лозим.

Дастурнинг ахборот-методик таъминоти

Модулларни ўчитиш жараёнида ишлаб чиқилтан ўкув-методик материаллар, тегишли соҳа бўйича илмий журналлар, Интернет ресурслари, мультимедиа маҳсулотлари ва бошқа электрон ва коғоз вариантлари манбаалардан фойдаланилади.

Адабиётлар

I. Ўзбекистон Республикаси Президентининг асрлари

1. И.А.Каримов. Озод ва обод Ваган эркин ва фаророн хаёт пировард масадимиз, 8-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2000.
2. И.А.Каримов. Ваган равнаки учун хар биримиз мавзумиз, 9-жилд. – Т.: Ўзбекистон, 2001.
3. И.А.Каримов. Йоксак мавнавият-енгилем куч. Т.: “Мавнавият”, – Т.: 2008.-176 б.
4. И.А.Каримов. Ўзбекистон мустақиликка эришиш остонасида. – Т.: “Ўзбекистон”. 2011.-440 б.
5. И.А.Каримов. Она юртимиз баҳту икболи ва буюк кепажаги йўлида хизмат килиш – энг олий сайдатдир. “Ўзбекистон”, 2015.-302 б.

II. Норматив-хукукий хуҷожатлар

1. Ўзбекистон Республикасининг Конституцияси. – Т.: Ўзбекистон, 2014.
2. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Гальим – тарбия ва кадрлар тайёрлаш тизимини тубдан испоҳ килиш, баркамол авлодни вояга етказиш тўғрисида”ги 1997 йил 6 октябрдаги №1869-соҳни Фармони.

3. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Узлукиз таълим тизими учун давлат таълим стандартларини ишлаб чиқиш ва жорий этиш” тўғрисида”ги 1998 йил 5 январдаги 5-соҳни Каорори.

4. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Узлукиз таълим тизимини дарсликлар ва ўкув адабиётлари билан тъминлашни тақомиллаштириш тўғрисида”ги 1998 йил 5 январдаги 4-соҳни Каорори.

15! Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий таълим миннинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўғрисида”ги 2001 йил 16 авгуустдаги 343 - соҳни Каорори.

6. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий ўкув юртлари таъабапларига стипендиялар тўлаш тартиби ва мидорлари тўғрисида”ги 2001 йил 17 авгуустдаги 344 - соҳни Каорори.

7. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2004 йил 1 мартағи “Нодават таълим муассасалари фаoliятини лицензиялаш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш тўғрисидаги 100-соҳни Каорори.

8. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий таълим муассасасига педагогларни танлов асосида ишга кабул килиш тартиби тўғрисида”ги Низомни тасдиқлаш тўғрисидаги 2006 йил 10 февралдаги 20-соҳни Каорори.

9. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2006 йил 16-февралдаги “Педагог кадрларни кайта тайёрлаш ва уларни малакасини ошириш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 25-соҳни Каорори.

10. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий таълим муассасалари таъабалари ўқишини кўчириш, кайта тикилаш ва ўхшидан чепшаштириш тартиби тўғрисида”ги Низом тасдиқлаш хусусидаги 2010 йил 18 июндаги 118-соҳни Каорори.

11. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Гальим муассасаларининг битирувчиларни тадбиркорлик фаолиятига жалб этиш бораидаги кўшимча чорат тадбирлар тўғрисида”ги 2010 йил 28 июндағи 4232-соҳни Фармони.

12. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий таълим муассасаларининг моддий-техника базасини мустаҳкамлаш ва юкори маҳалали мутахассислар тайёрлаш сифатини тубдан яхшилаш чора-тадбирлари тўғрисида”ги 2011 йил 20 майдаги 1533-соҳни Каорори.

13. Ўзбекистон Республикаси Президентининг “Олий малакали илмий ва илмий педагог кадрлар тайёрлаш ва атtestациядан ўқизиш тизимини янада такомиллаштириш тўғрисида”ги 2012 йил 24 июндаги 4450-соҳни Фармони.

14. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2012 йил 26 сен тадбирдаги “Олий таълим муассасалари педагог кадрларини кайта тайёрлаш тизимини тубдан испоҳ килиш, баркамол авлодни вояга етказиш тўғрисида”чира-тадбирларит тўғрисида”ги 278-соҳни Каорори.

15. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Ўрнидошлик, асосида хамда бир нёса касбода ва лавозимда ишлаш тартиби тўрисида”ги Низоми 2012 йил 18 октябрдан 297-сонли Карори.
16. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг “Олий ўқув юритидан кейнинг таълим хамда олий мағассалари илмий ва илмий педагогик кадрларни тайёрлаш аттестациядан ўқказиш тизимини тақомиллаштириши чора тадбирлари тўрисида”ги 2012 йил 28 декабрдан 365-сонли Карори. 17. Ўзбекистон Республика олий таълим муассасалари рэйтингини баҳолаш дебардаги “Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2012 йил 29 декабрдаги тайёрлаш аттестациядан ўқказиш тизимини тақомиллаштириши чора тадбирлари тўрисида”ни 2012 йил 371-сонли Карори.
18. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги “Вазирлар Махкамасининг “Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўрисида” 2001 йил 16 авгуустдаги 343-сон Карорига ўзгартариш ва кўшимчалар киритиш хакидати 3-сонли Карори.
19. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 2 марта “Магистратура тўрисида”ги Низомни тасдиқлаш тўрисидаги 36-сонли Карори.
20. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2015 йил 12 июнданги “Олий таълим муассасаларининг раҳбар ва педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва малакасини ошириш тизимини янада тақомиллаштириш чора тадбирлари тўрисида”ги 4732-сон Фармони.
21. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 20 авгуустдаги “Олий таълим муассасалари раҳбар ва педагог кадрларини кайта тайёрлаш ва малакасини ошириши ташкил этиш чора тадбирлари тўрисида”ги 242-сонли Карори.
22. Ўзбекистон Республикаси Вазирлар Махкамасининг 2015 йил 10 январдаги «Олий таълимнинг давлат таълим стандартларини тасдиқлаш тўрисида» 2001 йил 16 авгуустдаги 343-сон Карорига ўзгартариш ва кўшимчалар киритиш хакидати 3-сонли Карори.
23. Ўзбекистон Республикаси «Ветеринария» тўрисидаги юнуни. Т. 29 декабр 2015 йил.

Ш. Махсус салабийлар

1. Азизходжаева Н.Н. Педагогик технологиялар ва педагогик маҳорат. – Т.: Молия, 2003.– 192 б.
2. Арипов М. Интернет ва элекtron почта асослари. Т.; 2000.– 218 б.
3. Исмаилов А.А, Жапалов Ж.Ж, Саттаров Т.К, Ибрагимхонжаков И.И. Инглиз – тили амалий курсидан ўқув-слубий маҳмуу. Basic User/ Breakthrough Level A1-/T; 2011.– 182 б.
4. Ишмухамедов Р., Абдулоидиров А., Пардаев А. Таълимда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истебъод”, жамғармаси, 2008.– 180 б.

5. Ишмухамедов Р., Абдулоидиров А., Пардаев А. Таъбияда инновацион технологиялар (таълим муассасалари педагог-ўқитувчилари учун амалий тавсиялар). – Т.: “Истебъод”, жамғармаси, 2009.– 160 б.
6. Саттаров Э., Алимов Х. Бошқару в мулокоти. – Т.: “Академия”, 2003.– 70 б.
7. Махмудов И.И. Бошқару в психологияси. – Т.: 2006.– 230 б.
8. Махмудов И.И. Бошқару в профессионализми: психология таҳтип. – Т.. “Академия”, 2011.– 154 б.
9. Иброҳимов Ш.И. ва б. «Ситология, гистология ва эмбриология» Тошкент, 2006.
10. Хангов Р.Х., Энимов Д. Ҳайвонлар патологик физиологии. Тошкент, 2013, “Илим-Зиё”нашириёт.
11. Мамадов Й. М ва бошқалар. “Клиник фармакология” Тошкент-2003
12. Муродов С.М. Ветеринария-санитария экспертизаси. Самарқанд. “Зарарцион нашриёти”2006 й.
13. Ибодуллаев Ф.И. Патологик анатомия Тошкент, “Ўқитувчи”2008 й.
14. Зарипов Б.З., Ражмуородов А. Ҳайвонлар физиологияси Тошкент, “Ўқитувчи”2008 й.
15. Абдуганиев Ш.А, Воҳидова Д.С, Абдулатипов А. Зоогигиена Тошкент, “Янги аср аводди”2013 й.
16. Азимов Ж.А. Шакарбоев Э.Б. Ҳайвонлар триматодозлари Тошкент – 2003 й.
17. Воҳидова Д.С. Эпизоотология ва микробиология Тошкент “Энциклопедия”2010 й.
18. Воҳидова Д.С.Хирургия Тошкент, “Энциклопедия”2008 й.
19. Маматова М.Н.Хусусий вакумумий эпизоотология Тошкент – 2010 й.
20. R.S. Chauhan. Veterinary Pathology 2010 Германия
21. Ganti A. Sastry. Veterinary Pathology 2011 Германия
22. Tobias Schwarz – Veterinary computed tomographi -2011 Германия
23. P.J. Quinn - Veterinary Microbiology and Microbial Disease Infectious Diseases of the Dog and Cat. – 2013. Australia
24. Charles M. Hendrix- Diagnostic Veterinary Parasitology .2013 United Kingdom.
25. Bryan Markey, Finola Leonard, Marie Archarmbault, Ann Cullinan-e. Clinical Veterinary Microbiology. 2013 США
26. Don A.Samuelson, Rose E.Raskin, Denny Meyer - Veterinary histology Canine and Feline Cytology - Pageburst E-Book on Vitalsource. 2015 Канада.

- ### IV. Электрон таълим ресурслари
1. Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта маҳсус таълим вазирлиги: www.edu.uz.
  2. Ўзбекистон Республикаси Алоқа, ахборотга шартириш ва телеко мұбдүн-кация технологиялари давлат күмитасы: www.aciu.uz.

3. Компьютерлаштириш ва ахборот-коммуникация технологияларини ривожлантириш бўйича Мувофиқи аштирувчи кенгаш: www.ictcouncil.gov.uz.
4. www.Ziyonet.uz
5. [Info comuz](http://www.infocomuz) электрон журнали: www.infocomuz
6. <http://learnenglishkids.britishcouncil.org/en>.
7. <http://learnenglishTeen.britishcouncil.org>.
8. <http://learnenglish.britishcouncil.org/en>.
9. www.Veterinary.aauz
10. <http://www.korea-education.kz>.
11. <http://www.austral.ru>.
12. www.agro.uz.

ИШЛАБ ЧИКИЛГАН:

М.ў.

Тошкент даштат агарар университети

М.ў.

КЕЛИШИЛГАН:

Ўзбекистон Республикаси Кўнишюк ва Сувхўжалигъ таймакими "Олий таълим муваккасанари кадрлар ва ўзув тортлари бошшармаси"

Бошкитиригига 201 __ й.

М.ў.